

Чым мяне ўразіла дырэктар Зэльвенскай школы мастацтваў Вольга ГЕНЮШ? Веданнем справы. Тым, што кожны выкладчык у школе мастацтваў — на сваім месцы, а вучні даўно ўцягнуты ў цікавыя творчыя праекты, адзін з якіх — музычна-жывапіснае афармленне Ганненскага кірмашу.

Яўген РАГІН,
Мінск — Зэльва —
Мінск / Фота аўтара

Даўно пішу пра тое, што беларускія ДШМ — ці не самыя стабільныя сярод устаноў культуры па сваім кадравым складзе, творчых перамогах і эканамічных дасягненнях. І тлумачэнне таму вельмі простае: школы мастацтваў самі сабе рыхтуюць супрацоўнікаў і грунтуюцца на прынцыпах пераемнасці традыцый. У невялічкім і не надта заможным гарадку Зэльва — усё менавіта так. Школа — гэта сям'я, дзе хоць і маладая, але клапатлівая “мама” цудоўна ведае, над чым працаваць і куды рухацца.

Маленькай дзяўчынкай яна ўпершыню і ці не выпадкова зайшла ў музычную школу разам з сяброўкай, якая збірала ся асвойваць саксафон. Настаўнік даў сяброўцы інструмент і сказаў ёй здабыць гук. У той нічога не атрымалася. Воля, нечакана нават для сябе, папрасіла саксафон. І ён загучаў! Выпадковаць ды нечаканасць у дадзеным выпадку — адны са складнікаў заканамернасці. Так Вольга Генюш стала вучанцай Зэльвенскай музычнай школы. А потым — яе выкладчыкам, потым — дырэктарам. Саксафоннае сола набыло гучанне паўнаважнага аркестра. Давайце пацікавімся, якія сімфоніі ён выконвае?

— Самыя розныя, — гаворыць Вольга Яўгенаўна. — Школе ўжо 55 гадоў, і яна мае тры адзяленні: музычнае, харэаграфічнае і мастацкае. Так што наша “гучанне” — досыць суладнае і поліфанічнае. Многае змянілася за час існавання ўстановы, але была і застаецца тая спрыяльная творчая атмасфера, якая шчыльна нас яднае. Пераемнасць пакаленняў мы лічым адным з галоўных набыткаў.

— Цікава, а колькі ў вашым калектыве педагогаў, якія тут вучыліся, сталі на крыло і вярнуліся потым пад родны школьны дах?

— Вельмі шмат. Прынамсі, з дзясяткаў набярэцца.

— Лічы, палова педагогаў. Такая пераемнасць — характэрная

Канцэрт для саксафона з ДШМ

Школа, якая працуе і на выхадных

Дырэктар Зэльвенскай дзіцячай школы мастацтваў Вольга Генюш і яе вучань Ілья, які рыхтуецца да ўдзелу ў абласным конкурсе імя Канстанціна Горскага ў Лідзе.

тэндэнцыя для ўсіх нашых школ мастацтваў, але вынік вашай прафарыентацыі ўражае. У чым, як вы думаеце, прычына?

— Усё проста. Я, да прыкладу, вельмі люблю сваю Зэльву. Вучылася, калі школай кіравала Ірына Горная, працавала, калі дырэктарамі былі Уладзімір Сарокін, а потым — Уладзімір Захарка. А выпрабаваннем стала, вядома, арганізацыя не толькі агульнашкольных творчых, адукацыйных спраў, але і гаспадарчых. Усё стала ў каляіну. І рамонт будынка гаспадарчым спосабам правялі... Дарэчы, 9 лютага Галіна Раманчук адсвяткавала юбілей. Карыстаючыся выпадкам, яшчэ раз хачу яе павіншаваць і пажадаць усяго самага лепшага. Мы любім вас, Галіна Мікалаеўна!

— Што параілі б сваім калегам у рэспубліцы? — Берагчы кадры! — На сёння ў школе, наколькі ведаю, — 401 навучэнец. Вы маеце філіял у Дзярэчыне і класы ў пяці вёсках. Санітарна-бытавыя ўмовы для тамтэйшых вучняў вас задавальняюць? Маю на ўвазе наяўнасць водаправоду, прыбіральняў

— З якімі цяжкасцямі вы сутыкнуліся, калі сталі кіраўніком ДШМ?

— Жыццё — яно як клавішы раяля: то белая паласа, то чорная... Не, белых палос было болей. Ва ўсіх рамёстваў і клубам, мае цэнтральнае ацяпленне і годныя санвузлы. А класы нашы знаходзяцца ў агульнаадукацыйных школах. Там, натуральна, таксама ніякіх праблем. — Калі школа мае аўтарытэт, калі вучыцца ў ёй становіцца прэстыжным, які паказчык дзейнасці ўстановы самы красамойны?

— Гэта ахоп школьнікаў музычна-эстэтычным выхаваннем. Ён дасягае ў нас 30 працэнтаў — найлепшы паказчык у вобласці! Бацькі даведваюцца пра нашу працу, бо і педагогі школы, і нашы вучні выступаюць на ўсіх без выключэння буйных імпрэзах. Хто адмовіцца пабачыць свайго сына ці дачку на сцэне?

— А па якіх крытэрыях ацэньваеце эфектыўнасць працы ДШМ?

— Іх цэлы комплекс. Важным з'яўляюцца прафарыентацыя і, як вынік, — паступленне

нашых выпускнікоў у мастацкія ўстановы адукацыі. Летась было сем такіх выпадкаў. Геаграфія паступленняў апошнім часам пашыраецца: Гродна, Ліда, Мінск... Многія скараюць вяршыні вышэйшай адукацыі. Наша Дзіяна Іванова — студэнтка Маскоўскай кансерваторыі, Сяргей Радзівончык і Павел Сямёнчык вучацца ў Беларускай дзяржаўнай

акадэміі музыкі, Таццяна Радкевіч — у Санкт-Пецярбургскай акадэміі мастацтваў. Аднаведна, ёсць кім ганарыцца. — Наступны складнік згаданага вамі комплексу — колькасць народных ды ўзорных калектываў? Дарэчы, колькі іх у вас?

— Два народныя калектывы — музычны ансамбль “Калаж” і духавы аркестр. Узорных няма. Але мы тут актыўную працу вядзём. Асноўны кандыдат на званне — харэаграфічны гурт “Зэльвяначка”. Яго яшчэ летась праглядалі, заўвага адзіная: мала пакуль у калектыву вядомасці, досведу, хоць і выступае ён досыць актыўна, нават у Польшчы прызавое месца заняў.

— Часцей пішыце пра гэты калектыв у “Культуру”, каб вядомасць у яго была. Удзел у конкурсах — таксама паказчык пэўнай самадастатковасці школы?

— Безумоўна! Цяпер збіраемся на абласны адкрыты конкурс “Новыя імёны” ў Гродне, конкурс імя Канстанціна Горскага ў Лідзе, адборачны тур Рэспубліканскага конкурсу імя Жыновіча, на

нашых выпускнікоў у мастацкія ўстановы адукацыі. Летась было сем такіх выпадкаў. Геаграфія паступленняў апошнім часам пашыраецца: Гродна, Ліда, Мінск... Многія скараюць вяршыні вышэйшай адукацыі. Наша Дзіяна Іванова — студэнтка Маскоўскай кансерваторыі, Сяргей Радзівончык і Павел Сямёнчык вучацца ў Беларускай дзяржаўнай

акадэміі музыкі, Таццяна Радкевіч — у Санкт-Пецярбургскай акадэміі мастацтваў. Аднаведна, ёсць кім ганарыцца. — Наступны складнік згаданага вамі комплексу — колькасць народных ды ўзорных калектываў? Дарэчы, колькі іх у вас?

— Два народныя калектывы — музычны ансамбль “Калаж” і духавы аркестр. Узорных няма. Але мы тут актыўную працу вядзём. Асноўны кандыдат на званне — харэаграфічны гурт “Зэльвяначка”. Яго яшчэ летась праглядалі, заўвага адзіная: мала пакуль у калектыву вядомасці, досведу, хоць і выступае ён досыць актыўна, нават у Польшчы прызавое месца заняў.

— А з музычнымі інструментамі якая сітуацыя?

— Набылі два добрыя баяны. Яны ў нас не пыляцца. Ёсць камплект інструментаў для духавога аркестра (коштам каля дзвюх тысяч долараў!). Тут іншая праблема — хацелася б “абнавіць” фартэпіяна.

— Хто-небудзь з педагогаў займаецца з дзецьмі па аўтарскіх навучальных праграмах?

— Праграм такіх няма, але індывідуальны падыход да кожнага вучня — абавязковы. Мы нават па выхадных днях працуем. Не падумаеце, што пад прымусам. І дзеці з вялікай ахвотай прыходзяць. Дый не было б у нас такой колькасці лаўрэатаў, калі б не індывідуальныя заняткі, дзе, як і ў джазе, варты пастаянна імправізаваць. Па агульным шаблоне ў школе працаваць нельга!

— Жыццё ўвогуле падобнае да джазу, бо там і тут не абсыціся без імправізацыі. А джаз цяжка ўявіць без саксафона. Мы ў юнацтве трывалі на трыя ГТЧ: Ганелін — Тарасаў — Чакасін. Калі Уладзімір Чакасін граў на двух саксафонах адначасова, гэта падавалася вяршыняй віртуознасці. Потым быў джаз-рокавы Аляксей Казлоў... А за што вы любіце саксафон — бо, здавалася б, не жаночы інструмент?

— Мне падабаецца яго гучанне. Я ўвогуле была першай дзяўчынкай, якая зайграла ў Зэльве на духавым інструменце.

— Якой вы бачыце школу ў перспектыве? — Найперш, трэба захаваць тое, што ёсць. Але і мара таксама ёсць. Хачу мець народны духавы аркестр, як у Мастах або Ваўкавыску.

— Мне падабаецца яго гучанне. Я ўвогуле была першай дзяўчынкай, якая зайграла ў Зэльве на духавым інструменце. — Якой вы бачыце школу ў перспектыве? — Найперш, трэба захаваць тое, што ёсць. Але і мара таксама ёсць. Хачу мець народны духавы аркестр, як у Мастах або Ваўкавыску.